

Tal sandheden

Kai Kjær-Hansen,
formand for
Israelsmissionen

I 2000 udsendte fire ledende jødiske lærere i Nordamerika et dokument ved navn Dabru Emet. Hebraisk for: Tal sandheden (efter ordene i Zakarias' Bog 8,16). Det er et kortfattet jødisk dokument om kristne og kristendom.

I introduktionen gøres det gældende, at der efter Holocaust er sket en dramatisk ændring i kristenhedens syn på jødedommen – både inden for den katolske kirke og blandt de forskellige protestantiske kirkesamfund. Derfor mener de fire forfattere, at tiden er kommet, hvor jøder lærer om kristnes bestræbelser for at ære og respektere jødedommen.

En ny tid, hvor Jesus ikke er et muligt religiøst valg for jøder

Dabru Emet indeholder otte teser. Disse har jeg kommenteret i en anden sammenhæng. I den første tese siges bl.a.: "Selv om kristnes gudsdyrkelse ikke er et muligt religiøst valg for jøder, glæder vi os som jødiske teologer over, at mange hundrede millioner mennesker gennem kristendommen er kommet ind i et forhold til Israels Gud."

En forudsætning for den nye sameksistens mellem jøder og kristne er altså for de fire jødiske forfattere, at tro på Jesus ikke er et muligt valg for jøder. En sådan forudsætning deler vi som Israelsmission ikke.

Eugene Korn synes at følge i *Dabru Emets* spor. Kristne vil ikke længere dræbe dem. Kristne vil ikke længere "omvende" dem. Gør jer fri af hadet baseret på fortidens synder begået af kirken eller i kirkens navn. Vi lever i en ny tid, hvor kristne ikke længere mener, at I har brug for Jesus til frelse.

Opfordringen til at gøre sig fri af hadet

Opfordringen til at gøre sig fri af hadet mod fortidens fjender står stærkt. Det er en jøde, der siger dette til med-jøder. Som sådan indgyder opfordringen min største respekt. Selv vil jeg som kristen være lidt mere lavmælt på dette punkt. Hvorfor? I respekt for jødiske ofre, som op gennem tiden er blevet forfulgt og dræbt – ofte i kirkens navn. Og i respekt for ofrenes efterkommere.

Jeg er enig i, at had sætter ingen fri. Men har også øje for, at dette had har

Det jødiske folk har mange grunde – både historiske og nutidig – til at have et anstrengt forhold til de kristne. Antisemitiske holdninger og praksisser i kristendommen har været yderst medvirkende til undertrykkelse af jøder i Europa og i andre dele af verden.

en årsag, som dele af den kristne kirke er medansvarlig for.

Ifølge Eugene Korn skal jøder altså ikke frygte kirken. Heller ikke åndeligt set. Kirken har tabt eller opgivet mælet, når det drejer sig om at "omvende" jøder til tro på Jesus. Langt på vej har Korn ret i, at store dele af kirken har opgivet sin mission over for jøder. Nogle glæder sig herover. Andre af os forstår det ikke.

Genuine religioners missionsopgave

Men stadig er der dog kirker og missionselskaber, som føler sig forpligtet på at dele evangeliet med jøder. Desværre kommer Korn ikke ind på dette. Nævner heller ikke eksistensen af messianske jøder, som ved forkyndelse af evangeliet om Jesus er kommet til en fri og ærlig overbevisning om, at han er deres Messias og Herre. Og han tager ikke spørgsmålet op om, hvordan religioner, der hævder at have sandheden, forholder sig til deres missionsopgave.

Det gjorde fx den kendte tyske rabbiner og teolog, Leo Baeck, som under Anden Verdenskrig var en sam-

lende skikkelse for den tyske jødedom og indgav forfulgte og lidende jøder trøst og håb under Holocaust. Selv overlevede han rædslerne i Theresienstadt.

I 1954, to år før sin død, reflekterede Leo Baeck over de "genuine" religioners "missionsopgave" og den måde, hvorpå den manifesterer sig og bliver udført". Det skete i et kapitel i bogen *The Church and the Jewish People*, redigeret af svenskeren Göte Hedenquist, der ledede et internationalt kristent netværk, som på det tidspunkt stadig følte sig forpligtet til at dele evangeliet med jøder – selv efter Holocaust.

Leo Baecks tanker om religionernes "missionsopgave"

Baecks tanker er værd at overveje. Klart og præcist siger han: "Ingen religion, der er bevidst om sit navn, klar over sit kald og altid vis på, at den har en sand fremtid, som vil retfærdiggøre dens tro, kan vige uden om denne opgave."

Baeck fortsætter: "Og ingen religion kan med rette give sig selv denne opgave, mens den nægter en anden

... Men aldrig kan genuine religioner frasige sig den forpligtelse til mission, som er betroet dem ... At være ligegyldig over for denne opgave ville være tegn på en indre svaghed og magelighed eller endog selvoptagethed, hvilket ville være i modstrid med den religiøse indstilling."

Baeck drager heraf slutningen: "Derfor – og dette fortjener også opmærksomhed – har intet trossamfund ret til at blive fornærmet over andres missionsarbejde eller missionsintentioner, uanset hvilke områder de andre vender sig til. Der kan ikke være monopoler her og heller ikke reserverede religioner."

Leo Baecks advarsel: Ydre magt korrupperer

Hermed gør Leo Baeck sig dog ikke færdig med spørgsmålet. Vi gør også ret i at høre og overveje hans advarsel om, at ydre magt, hvad enten den anvendes

af kirken eller en kristen stat, har vist sig at korrumpere kirken indefra.

Derfor må vi gøre op med fortidens anvendelse af ydre magt og trusler, når dette er brugt i kirkens mission. Og vi må fordømme al brug af manipulation og svig i al missionsvirksomhed, dersom det forekommer i dag.

Men vi afstår ikke fra det kald til mission, som kirkens Herre har forpligtet os på, og uden hvilket vi har tømt kristentroen fra dets indhold og frarøvet den dens identitet. Måtte vi udføre denne mission i ydmyghed og med Kristi kærlighed og fortsætte med at støtte Jesus-troende jøder, der af ærlig overbevisning er kommet til tro på Jesus.

Hvordan ser Leo Baeck på en jøde, der af ærlig overbevisning er kommet til tro på Jesus?

En jøde, der af ærlig overbevisning er kommet til tro på

Jesus, skal ifølge Leo Baeck respekteres. Om dette siger han:

"Og på den anden side – og det er et spørgsmål, som man ikke bør vige udenom – hvad med det menneske, der lod sig vinde og blev modtaget? Blev han omvendt, eller deserterede han bare? Ønskede han inderligt at tilslutte sig sin nye tro, at bekende den ærligt og modigt? Enhver bør sandelig respektere et sådant menneske. Eller var han kun eller først og fremmest ivrig efter at nyde godt af nogle fordele nu, efter at få adgang til visse kredse? Enhver bør foragte et sådant menneske. Under alle omstændigheder er det religionens værdighed, noget der er fælles for alle, for hvem religionen betyder den indre virkelighed, som er på spil her."

Se også Kai Kjær-Hansens artikler om tilsvarende emne i tidsskriftet *Ny Mission*: Nr. 7, 2004, siderne 72-80: "Jøder og kristne og jødemission".

Nr. 15, 2008, siderne 24-41: "Stueren og ikke-stueren mission i lyset af dagens jødemission".

Find link på vores hjemmeside, israel.dk.